

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE

Sektor območja srednje Save

Vojkova 52, 1000 Ljubljana

T: 01 280 40 50

F: 01 280 40 74

E: gp.drsv@gov.si

www.dv.gov.si

Številka: 35020-46/2026-2

Datum: 13.05.2026

Zveza: Mnenje DRSV Sr. Sava št. 35020 - 91 / 2025-2 z dne 26.03.2026

Direkcija Republike Slovenije za vode (v nadaljnjem besedilu: DRSV), izdaja na podlagi prvega odstavka 119. člena v povezavi s četrtem odstavkom 111. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17; v nadaljevanju: ZUreP-2) ter 61. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04-ZZdl-A, 41/04-ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20; v nadaljevanju: ZV-1) naslednje:

Ponovno P R V O M N E N J E
s področja upravljanja z vodami
na dopolnjeni osnutek Občinskega podrobnega prostorskega načrta
za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk-Gabrje – vzhodni del (EUP MŠ-04)

(ID. št. prost. akta: 5118)

ter

Ponovno Mnenje o ustreznosti okoljskega poročila

I.

V okviru vodenja postopka sprejema občinskega podrobnega prostorskega načrta **za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk-Gabrje – vzhodni del (EUP MŠ-04)** na območju občine Moravče (v nadaljnjem besedilu: OPPN Vahtenberk MŠ-04), ki ga vodi občina Moravče, in ki ga je izdelalo podjetje Locus d.o.o., Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale, številka projekta 490/25-01 izdajamo na dopolnjeni osnutek omenjenega prostorskega akta ponovno **prvo, pozitivno mnenje s področja upravljanja z vodami**.

Pri pripravi in izvedbi OPPN Vahtenberk MŠ-04 v občini Moravče je treba med drugim upoštevati Splošne smernice ter strokovne podlage s področja upravljanja z vodo, ki so dostopne na spletišču eVode na naslovu <http://www.evode.gov.si/> ter smiselno upoštevati priporočila v Obrazložitvi predmetnega Mnenja.

Ugotavljamo, da je v dopolnjenem osnutku na več mestih razvidno upoštevanje usmeritev in priporočil iz prvega Mnenja na osnutek OPPN Vahtenberk MŠ-04, izdanega s strani DRSV Sr. Sava št. 35020 - 91 / 2025-2 z dne 26.03.2026. Tako med drugim dopolnjeni osnutek vsebuje:

- V 7. členu je v petem odstavku dodan dodatni stavek, tako, da se odstavek zdaj glasi:
 - »(5) Odvodnjavanje se izvede prek odvodnjevalnih kanalov in muld v vodne zbiralnike. **Pred izpustom voda v občasni vodotok oziroma v vodotok izven območja OPPN se morajo te pretakati preko usedalnika.**«

- V 15. členu je dodan odstavek:
 - »(3) Sanacija odprtega kopa se izvaja tako, da se sanirane površine v največji možni meri namenijo gozdnim in kmetijskim površinam, skladno z izvirnim stanjem območja pred začetkom izkoriščanja z neonesnaženimi zemeljskimi izkopi oziroma materiali, ki z izpiranjem, izluževanjem ali drugim vplivom ne morejo povzročiti onesnaženja tal, površinskih ali podzemnih voda. Pri tem se zagotovi uporaba predhodno ločeno odstranjene rodovitne zemlje in biološko koristnih zemljin.«
- V 22. členu (padavinska kanalizacija) je dopolnjen drugi odstavek:
 - »Padavinske vode se preko odvodnjevalnih kanalov odvaja v vodne zbiralnike z usedalniki, ponika oziroma odvaja v občasni vodotok oziroma v vodotok izven območja OPPN. V primeru zlivanja padavinske vode proti najglobljim delom izkopov se med izkopavanjem zahteva prečrpavanje. Padavinske vode z območja izkoriščanja, dostopnih in transportnih poti ter manipulativnih površin se odvajajo kontrolirano, preko odvodnjevalnih kanalov in muld v vodne zbiralnike z usedalniki oziroma v občasni vodotok oziroma v vodotok izven območja OPPN. V občasni vodotok oziroma v vodotok izven območja OPPN se lahko odvajajo samo preko urejenih usedalnikov. Sistem odvodnjavanja mora vključevati ustrezno ureditev odvodnjevalnih kanalov, muld, vodnih zbiralnikov, usedalnikov in izpustov ter po potrebi tudi drenaže posameznih nasutih plasti oziroma posameznih etaž. V primeru zlivanja padavinske vode proti najglobljim delom izkopov se med izkopavanjem zagotovi prečrpavanje.«
 - In dodan 5. odstavek: »(5) V primeru odvajanja padavinskih oziroma meteornih odpadnih voda z območja peskokopa v občasni vodotok oziroma v vodotok izven območja OPPN je treba v času obratovanja izvajati monitoring teh voda v skladu s predpisi, ki urejajo prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih voda ter pogoje za njegovo izvajanje.«
- V 29. členu (tla in podzemne vode) je nov prvi odstavek:
 - »Območje OPPN se ne nahaja na veljavnem vodovarstvenem območju. Del območja OPPN sega na območje nekdanjega vodovarstvenega območja Pod Stražo II, ki je bilo črtano iz odloka o vodovarstvenih območjih vodnih virov na območju Občine Moravče. **Ne glede na navedeno je treba pri vseh posegih zagotavljati varovanje površinskih in podzemnih voda.**«; dodan pa je še tekst v 8 odstavku:
 - S tehnično sanacijo degradiranih površin se izvede končno oblikovanje terena v reliefno in krajinsko sprejemljivo obliko, pri čemer je treba naklone osnovnih platojev (vzhodni in zahodni) načrtovati tako, da se zagotovi odvodnjavanje v urejen sistem odvodnjavanja območja ter, kadar je to predvideno in dovoljeno, preko usedalnikov v občasni vodotok oziroma ustrezen odvodnik izven območja OPPN.
 - Za tehnično sanacijo se smejo uporabljati le neonesnaženi materiali, ki z izpiranjem, izluževanjem ali drugim vplivom ne morejo povzročiti onesnaženja tal, površinskih voda ali podzemnih voda.
 - Izvajalec mora redno voditi dnevnik o vrsti, količini, izvoru in načinu uporabe pripeljanega oziroma vgrajenega materiala za potrebe sanacije.
 - Gnojenje ter uporaba fitofarmacevtskih sredstev se izvajata le v obsegu in na način, ki ne ogroža površinskih in podzemnih voda ter je skladen s predpisi.
- V 32. členu (omilitveni ukrepi) je v drugem odstavku dodan tekst:
 - »**Pretakanje goriva, olj, maziv in drugih nevarnih sredstev na območju peskokopa ni dopustno.** Vsa oskrba, servisiranje in ravnanje z nevarnimi snovmi se izvajajo izven območja peskokopa, na za to urejenih površinah, skladno s predpisi s področja varstva tal, voda in ravnanja z nevarnimi odpadki.«; dodan pa je še tekst v 3 odstavku:
 - »**Za ureditev občasnega vodotoka se v fazi projektne dokumentacije izdela načrt oziroma projekt ureditve vodotoka do izliva v Mošenjščico.**«

- V 33. členu (varstvo pred poplavo) je spremenjen prvi odstavek:
 - »Območje OPPN se ne nahaja znotraj poplavno ogroženega območja. Glede vodovarstvenih območij se upošteva določba 29. člena tega odloka.«
- V 33. členu (varstvo pred poplavo) je spremenjen četrti odstavek, ki se sedaj glasi:
 - »Posegi v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplivali na vodni režim ali stanje voda, zlasti posegi na vodnem in priobalnem zemljišču, posegi na varstvenih ali ogroženih območjih, posegi zaradi odvajanja odpadnih voda, posegi, ki lahko vplivajo na podzemne vode, ter rudarska dela, se lahko izvedejo le na podlagi vodnega soglasja oziroma drugega predpisanega mnenja ali soglasja pristojnega organa s področja voda, kadar je to zahtevano s predpisi.«
- V 36. členu (erozijska in plazljiva ogroženost) je dopolnjen prvi odstavek, ter dodan 3.:
 - »(3) Na območjih povečane plazljivosti in v bližini obstoječe infrastrukture oziroma objektov je treba zagotoviti geomehanski nadzor, spremljanje nivoja podzemne vode in pomikov terena s piezometri in inklinometri ter izvajanje protierozijskih ukrepov, določenih v rudarskem projektu in strokovnih podlagah.«
- 37. člen (razlitje nevarnih snovi) je dopolnjen (označeno odebeljeno):
 - »Za primere razlitja nevarnih snovi (olja, goriva, maziva) je potrebno pripraviti načrt za hitro ukrepanje in voditi evidenco o nevarnih snoveh, ki se uporabljajo na gradbišču. Možnost razlitja nevarnih snovi v času izkoriščanja se zmanjša na minimalno ob upoštevanju sledečega:
 - nadzor tehnične usposobljenosti vozil gradbene mehanizacije;
 - nadzor nad uporabo in skladiščenjem goriv ter motornih in strojnih olj;
 - nadzor nad ravnanjem z odstranjenimi gradbenimi elementi iz obstoječih utrjenih površin in objektov;
 - nadzor nad ravnanjem z odpadno embalažo in ostanki gradbenih in drugih materialov.
 - **redno čiščenje utrjenih, manipulativnih, prometnih in drugih površin, na katerih bi lahko nastajalo onesnaženje padavinskih voda;**
 - **redno pregledovanje, vzdrževanje in praznjenje morebitnih oljnih lovilcev oziroma drugih naprav za zadrževanje ali čiščenje onesnaženih padavinskih voda;**
 - **izvajanje nadzora oziroma monitoringa iztočne kakovosti delovanja morebitnih oljnih lovilcev oziroma drugih naprav za čiščenje padavinskih voda, kadar so te naprave izvedene ali zahtevane s projektno dokumentacijo oziroma predpisi;**
 - **oddajo mulja, usedlin, zaoljenih snovi in drugih odpadkov, nastalih pri čiščenju usedalnikov, oljnih lovilcev ali drugih naprav, pooblaščenim zbiralcem oziroma izvajalcem obdelave odpadkov.«**
- V 40. členu (obveznosti investitorjev) je dodan odstavek:
 - (3) **Pri izdelavi projektne dokumentacije, izvajanju posegov, obratovanju, odvodnjavanju in sanaciji območja OPPN je treba upoštevati veljavne splošne smernice in strokovne podlage s področja upravljanja z vodami ter pogoje oziroma mnenja pristojnega nosilca urejanja prostora s področja voda.**

II.

Okoljsko poročilo (OP) je bilo pregledano in ugotovljeno, da **je ustrezno** in da so vplivi izvedbe OPPN Vahtenberk MŠ-04 na območju občine Moravče na okolje, z vidika upravljanja z vodami, ob doslednem upoštevanju in izvajanju vseh omilitvenih ukrepov, sprejemljivi. Izdelovalci OP ugotavljajo, da ima plan **nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (Tla: C, Gozd: C.**

Površinske vode: C. Ogrožena območja: B. Narava: C, Varovanje zdravja ljudi - Kakovost zraka: B. Varovanje zdravja ljudi - Varstvo pred hrupom: B).

B = vpliv je nebitven; C = nebitven vpliv zaradi izvedbe omilitveni ukrepov.

O b r a z l o ž i t e v

I.

Občina Moravče, Občinska uprava, Vegova ulica 9, 1251 Moravče je z dopisom št. 3503-001 1/2024-41 z dne 11.05.2026 zaprosila Ministrstvo za naravne vire in prostor Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana (ki je z dopisom št. 35500-588/2026-2560-2 odstopilo vlogo Direkciji RS za vode, Mariborska 88, 3000 Celje), da na podlagi 122. in 129. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21 in 18/23 -ZDU-1O), poda **ponovno** prvo mnenje na osnutek OPPN Vahtenberg MŠ-04 ter na podlagi 77. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 - ZVO-2) mnenje o ustreznosti okoljskega poročila.

Razpoložljivo gradivo je dostopno na povezavi: www.opn.si/OPPN_TERMIT_MS_04 ter vsebuje tekstualni in grafični del osnutka ter spremljajoče gradivo med katerimi sta tudi:

- RUDARSKI PROJEKT za izvedbo pri izkoriščanju kremenovega peska v peskokopu Vahtenberg-Gabrje (vzhodni del) (GR Investicije, d.o.o., maj 2024) (RP)
- Tehnični podatki o odkopih kremenovega peska (julij 2024)

Območje OPPN je namenjeno izkoriščanju mineralne surovine, ureditvi dostopne in transportne poti ter sproti in končni sanaciji peskokopa Vahtenberg-Gabrje – vzhodni del. Po končni sanaciji oziroma končni ureditvi prostora morajo biti površine urejene za nadaljnjo kmetijsko oziroma ustrezno drugo rabo.

Območje OPPN leži v osrednjeslovenski regiji, in sicer na območju pridobivalnega prostora peskokopa Vahtenberg-Gabrje, ki se nahaja v občini Moravče, med naselji Mošenik, Gabrje pod Limbarsko Goro, Selce pri Moravčah, Straža pri Moravčah in Zgornja Dobrava. Območje načrtovanja z OPPN predstavlja peskokop Vahtenberg-Gabrje – vzhodni del, znotraj območja pridobivalnega prostora Moravče-Moravska terciarna kadunja. V naravi gre za odprti naravni prostor z delno gozdnim in travniškim površjem. Obsega območje EUP MŠ-04, ki predstavlja z OPN Moravče predvideni OPPN.

Območje peskokopa je bogato s kremenovim peskom, ki je pomembna mineralna surovina. Projekt predvideva štiri faze izkopa, ki se bodo izvajale postopno od vzhoda proti zahodu. Za izkop se uporablja sodobna etažna metoda z gradbenimi stroji, kot so bagri in buldožerji.

Vzhodni del peskokopa prečka nizkonapetostni elektrovod, ki ga je potrebno v skladu s soglasjem upravljavca prestaviti na lokacijo izven območja peskokopa. Območje OPPN prečkata tudi dva visokonapetostna daljnovoda, zato je potrebna prestavitev daljnovodnih stebrov oziroma njihova zaščita z ustreznimi varnostnimi stebri. Za poseg je potrebna izdelava elaborata, ki obravnava izvajanje del in varovanje visokonapetostnih vodov med izkoriščanjem mineralne surovine. Pripravi ga pooblaščen izdelovalec.

Priključevanje območja OPPN neposredno na obstoječe prometno omrežje sicer ni predvideno, je pa prek peskokopa Vahtenberg-Gabrje predvidena izgradnja transportne poti med obratom Termit d.d. in obstoječim peskokopom Hudej-Ples.

Odvodnjavanje je urejeno s kanali, muldami in zbiralniki, da se prepreči prelivanje meteorne vode in erozija, hkrati pa zaščiti podtalnico pred onesnaženjem. Pred izpustom voda v naravni vodotok se morajo le te pretakati preko usedalnika.

Odkopavanje poteka etažno (od zgoraj navzdol) s sodobno mehanizacijo (bagri in buldožerji), pri čemer je pomembno enakomerno mešanje različnih granulacij peska za zagotavljanje kakovosti. Material transportirajo pretežno triosni kamioni, odkrivo (humus, jalovina) pa uporabljajo za sanacijo ali shranjujejo za kasnejšo rabo. Transport je ločen na notranjega (znotraj peskokopa) in zunanjega (do predelovalnega obrata). Varnost pri transportu zagotavljajo utrjene, ustrezno široke

ceste z določenimi nakloni ter strogi varnostni ukrepi glede vzdrževanja vozil in zaščite okolja (lovilke za olje, pranje vozil ipd.).

Območje OPPN obsega približno 14,2 ha in zajema parcela oziroma dele parcel številka 101/1, 1008, 101/2, 101/3, vse k. o. Limbarska Gora in parcela oziroma dele parcel številka 529, 530, 531, 545, 546, 550, 520, 543, 544, 533, 552, 553/1, 554/2, 554/3, 562, 1013/1, 536, 519, 532, 535, 1014, 534, 521, 537, 549, vse k. o. Zgornje Koseze, ki so opredeljena v grafičnem delu OPPN.

Območje OPPN je razdeljeno na naslednje urejevalne enote (v nadaljevanju Ue): Ue1MŠ: transportna pot; Ue2MŠ: območje biološke rekultivacije in območje učne geološke poti; Ue3MŠ: Ue3/1MŠ, Ue3/2MŠ, Ue3/3MŠ; območje brez izkoriščanja.

V bližini peskokopa se nahajajo stanovanjsko-gospodarski objekti, elektrovi in lokalna cesta. Z namenom zagotavljanja varnosti in ustreznih bivanjskih pogojev v sklopu izkopnih rudarskih del je potrebno določiti optimalne naklona brežin izkopa in oddaljenosti meje izkopa od obstoječih objektov. Nakloni so podani v strokovnih podlagah in projektih, katere je treba pri izvedbi dosledno upoštevati. **Treba je zagotoviti geomehanski nadzor nad izvedbo.**

Na območju OPPN je po končanju izkoriščanja in sanaciji dopustna kmetijska raba oziroma gozdarstvo. Sanacija po končani eksploataciji vključuje tehnično (oblikovanje terenov, določeni nakloni brežin, izravnave) in biološko fazo (dodajanje humusa, sajenje, zatravitev). Glavni cilj sanacije in urejanja je zagotoviti stabilnost, preprečiti okoljsko škodo ter omogočiti nadaljnjo uporabo zemljišč kot gozdna ali kmetijska območja.

Na območju OPPN je po podatkih Atlasa voda opredeljeno erozijsko območje za katerega so predvideni običajni zaščitni ukrepi. Na območju peskokopa so evidentirana tudi opozorilna območja plazljivosti, pretežno gre za veliko in zelo veliko verjetnost pojavljanja plazov. Na območju OPPN ni stalnih površinskih vodotokov. Na severnem delu območja je prisoten neimenovan občasen vodotok, ki se izven območja urejanja steka v vodotok Mošenjščica. Na tem delu območja urejanja izkopavanja že potekajo in se z njimi na območje občasnega vodotoka ni posegalo in tudi v nadaljnje dela na območju niso predvidena. Kljub temu pa obratovanje peskokopa potencialno lahko vpliva na kemijsko in ekološko stanje občasnega vodotoka in potencialno tudi Mošenjščice v katero so izteka, v kolikor bi prišlo do izteka padavinske vode z območja peskokopa v vodotok. Na Mošenjščico bi lahko ureditve imele daljinski vpliv predvsem zaradi dotoka skaljene vode iz območja OPPN preko občasnega vodotoka na območju.

V okviru izdelave strokovnih podlag so bile izveden geomehanske raziskave, izvedeni pa so bili tudi storkovni izračuni in računalniška modeliranja zagotavljanja stabilnosti preoblikovanega terena, varnega izkoriščanja in določeni nagibi brežin po izvedbi sanacije. **Ključno je, da se vse posege izvaja v skladu z rudarskim projektom za izvedbo in v skladu z usmeritvami geomehanskega nadzora.** Z Rudarskim projektom so določene tehnologije in odkopna metoda ter **tehnična rešitev možnosti izkoriščanja peskokopa do končnega stanja, vključno s sanacijo.** Končni naklon saniranih brežin peskokopa: 18°. Tehnično sanacijo peskokopa oziroma končnih brežin in reliefa terena se izvaja sproti z odkopavanjem etaž.

Na območju OPPN Vahtenberk MŠ-04 ni površinskih vodotokov, območje ni poplavno ogroženo in ne sega v vodovarstveno območje; sega pa območje na potencialno erozijsko ogroženo območje in na območje vodnega telesa podzemnih voda Posavsko hribovje do osrednje Sotle, ki je zakraselo in zato je bilo ocenjeno, da bi lahko plan pomembno vplival na vode in vodni režim. območje. Na območju pridobivalnega prostora se zagotavlja običajne protierozijske zaščitne ukrepe na vzhodnem in zahtevnejše protierozijske ukrepe na zahodnem delu kamnoloma.

Po pregledu **dopolnjenega** osnutka OPPN Vahtenberk MŠ-04 in strokovnih podlag ugotavljamo, da so v njega vnesene vsebine s področja upravljanja z vodami, predvsem omilitveni ukrepi, ki so pogoj, da plan ne bo imel bistvenih vpliv na okolje z vidika upravljanja z vodami, upoštevane pa so tudi usmeritve in priporočila iz Mnenja na osnutek OPPN Vahtenberk MŠ-04 DRSV Sr. Sava št. 35020 - 91 / 2025-2 z dne 26.03.2026.

Po pregledu gradiv ugotavljamo, da se je pri izdelavi **dopolnjenega osnutka** OPPN Vahtenberg MŠ-04 upoštevalo Smernice s področja voda. Tudi pri pripravi **predloga** in izvedbi OPPN Vahtenberg MŠ-04 je treba v celoti upoštevati zadnjo verzijo SPLOŠNIH SMERNIC s področja upravljanja z vodami (v nadaljevanju Splošne smernice), ki so dosegljive na medmrežju, Strokovne podlage s področja urejanja voda so dostopne na spletišču eVode na naslovu <http://www.evode.gov.si/>, ki omogoča brezplačen pregled in prenos podatkov.

- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je treba v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje / mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda Direkcija RS za vode. Vodno soglasje/ mnenje je treba pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje obveznih državnih gosp. javnih služb urejanja voda;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
 - **poseg na varstvenih in ogroženih območjih;**
 - **poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;**
 - **poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode,** zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri izdelavi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja je potrebno dosledno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (uradni list RS, št. 25/09).

Naslovni organ je vlogo in dostopno dokumentacijo proučil in podaja **ponovno** mnenje (prvo) k izdelavi osnutka prostorskega akta OPPN Vahtenberg MŠ-04, katere je pripravljavec prostorskega akta dolžan upoštevati.

Glede na navedeno je mnenje utemeljeno.

II.

Skladno z mnenjem ZRSVN (št. 3563-0489/2024-2, z dne 4. 12. 2024) je potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje. **OP** za OPPN Vahtenberg MŠ-04 je izdelal IPSUM, okoljske investicije, d.o.o., Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale, številka projekta 490/25-01, julij 2025 (**dop. april 2026**). Glede na to, da je bilo v predmetni zadevi odločeno, da se gre v postopek celovite presoje na okolje (v nadaljevanju CPVO) in da je bila posledično v sklopu postopkov izdelave in sprejema Odloka OPPN Vahtenberg MŠ-04 izdelano OP in da je bil naslovni organ pozvan, da se v vlogi za prvo mnenje na osnutek opredeli tudi glede ustreznosti OP v nadaljevanju podajamo svoje mnenje. **O ustreznosti OP in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje odloča Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo.**

V nadaljevanju podajamo mnenje, kako je v OP obravnavano področje voda.

Pri opredelitvi do pomembnih vplivov izvedbe plana OP za **površinske vode** navaja: »Po pridobivalnem prostoru ne teče noben stalen vodotok, je pa območju prisoten občasen vodotok, ki se izven območja urejanja steka v vodotok Mošenjščica. Tako se dejavnosti znotraj meja pridobivalnega prostora približajo površinskemu vodotoku, kar ima lahko vpliv na njegovo kemijsko in ekološko stanje. **Zaradi razgalitve površin se poveča hipni odtok padavinske vode s površin,** kar lahko povzroči zastajanje vode na terenu. **V primeru neurejenega odvodnjavanja padavinskih voda lahko kalne vode, ki vsebujejo drobne delce matične podlage (prod, glina), pronicaajo v globlje plasti tal in povzročijo onesnaženje vode v nižjih plasteh tal. Neurejeno odvajanje ali zadrževanje padavinske vode znotraj območja peskokopa lahko povzroči nenadzorovano odtekanje v bližnje vodotoke.**« Na podlagi te opredelitve je izdelovalec OP zaključil: »Izvedba plana lahko vpliva na izbran cilj varstva površinskih voda« in določil okoljski cilj: »**Preprečevanje poslabšanja in doseganje dobrega stanja površinskih voda**«

Pri opredelitvi do ogroženih območij (poplavna, erozijska in plazljiva območja) je v OP obrazložitev: »V to sestavino okolja sodijo **Poplavna, erozijska in plazljiva območja**. Lokacija peskokopa se nahaja znotraj erozijskega območja, kjer so potrebni običajni zaščitni ukrepi varstva pred erozijo. Po podatkih Atlasa voda se območja plana nahaja na plazljivem območju, kjer zelo velika, velika, srednja in majhna verjetnost pojavljanja plazov.. **Izvedba plana ne bo imela vpliva na okoljske cilje varstva ogroženih površin.**« Zaradi razgalitve površin peskokopa na račun izkopavanja peska lahko pride do večje zasičenosti tal z vodo, kar **lahko sproži erozijske procese v tleh**. Iz navedenih razlogov je poglavje vključeno v presojo.« Tako je v OP vključen tudi okoljski cilj: **Preprečevanje nastajanja erozijskih žarišč ter plazljivih območij**.

V OP pa niso obravnavane **podzemne vode**, in sicer z obrazložitvijo: »Geološke in hidrogeološke razmere v občini vključujejo razpoklinski vodonosnik (zgornjetriasni apnenec in dolomit) in kraško-razpoklinski vodonosnik, medtem ko miocenski sedimenti vsebujejo malo podzemne vode in nimajo hidrogeološke povezave s kraškimi vodami. Območje OPPN (MŠ-04) se delno nahaja na nekdanjem vodovarstvenem območju Pod Stražo II. Del območja OPPN namreč sega v nekdanje vplivno vodovarstveno cono (cono III). Vodovarstveno območje Pod Stražo II je bilo razglašeno kot VVO leta 2001 z Odlokom o vodovarstvenih območjih vodnih virov na območju Občine Moravče (Uradni vestnik Občine Moravče, 2001). Z Odlokom o spremembah Odloka o vodovarstvenih območjih vodnih virov na območju občine Moravče (Uradni vestnik Občine Moravče, 2016) pa je bil VVO Pod Stražo II (skupaj z nekaj drugimi VVO) črtan kot vodni vir iz Odloka o VVO. Na območju občine Moravče trenutno ne velja noben drug akt o zavarovanju vodnih virov. Območje OPPN se tako ne nahaja na vodovarstvenem območju. Rudarski projekt za izvedbo (GR Investicije d.o.o., 2024) predvideva določene ukrepe in ravnanja, ki bodo preprečili morebiten vpliv na podzemno vodo (npr. sanacija in rekultivacija in postavitve piezometrov za izvajanje meritev nivoja vode). Na podlagi navedenega poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo. **Izvedba plana ne bo imela vpliva na okoljske cilje varstva podzemnih voda.**«

Prav tako ni bilo posebej obravnavano **tveganje za nastanek nesreč** in sicer z obrazložitvijo: »Tveganje za nastanek nesreč predstavljajo delovna sredstva (stroji), ki so potrebna v procesu pridobivanja mineralne surovine in sicer v primeru razlitij goriva in maziv na tla. Za potrebe priprave plana je bil izdelan tudi **Rudarski projekt za izvedbo (GR Investicije d.o.o., 2024), kot strokovna podlaga za pripravo prostorskega akta.. Dokumentacija predvideva več ukrepov za preprečevanje nesreč med izkopavanjem mineralnih surovin**. Ključni so zagotavljanje strokovne usposobljenosti vseh delavcev. Podrobna navodila za varno delo so predpisana za vsako fazo (odkopavanje, nakladanje, transport) in za delo s stroji, kot so bagerji in buldožerji, pri čemer se upoštevajo navodila proizvajalcev. **Pomembno je tudi zagotavljanje brezhibnosti strojev, njihova opremljenost in redno vzdrževanje**. Za varovanje okolice in zaposlenih se postavljajo varovalni nasipi in opozorilne table na nevarnih mestih, kot so robovi odkopov, ter vzdržujejo transportne poti. Poleg tega je predvidena stalna geodetska spremljava terena in nivoja podzemne vode z namestitvijo piezometrov in inklinometrov za spremljavo morebitnih pomikov terena ob spremljanih objektih.

Z vidika varstva podzemnih voda in varstva pred erozijo in zemeljskimi plazovi oz. drugimi pojavi nestabilnosti terena (padajoče kamenje) je v tekstu OPPN in v strokovnih podlagah predvidenih veliko omilitvenih oz. previdnostnih ukrepov, katerih dosledno izvajanje z veliko verjetnostjo zagotavlja, da vpliv na vode ne bi smel biti bistven. Priporočamo, da se te strokovne podlage (s polnim nazivom in podatki o izdelovalcih) vpišejo v dopolnjen osnutek ali predlog OPPN, da bo še bolj transparentno jasno, da je nujno dosledno upoštevati vse te strokovne podlage, ki so bile našteje v opisu gradiv pri obrazložitvi tega mnenja.

Z vidika upravljanja z vodami je pomembno, da so bili določeni okoljski cilji:

- **Dobro kakovostno stanje tal (ohranjanje površin z dobrim kakovostnim stanjem tal)**
 - **Ocenjeno je, da bo vpliv za OPPN za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk - Gabrje - vzhodni del (EUP MŠ-04) na kemijsko stanje ter kvaliteto tal, nebistven zaradi omilitvenih ukrepov (C) - kemijsko stanje tal, površina kakovostnih tal ter namenska raba**

- naravnih tal ostaja enaka, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.
- S končno sanacijo pridobivalnega prostora se bo zmanjšal morebiten negativni vpliv na kemijsko stanje tal in se vzpostavilo možnost vzpostavitve prvotnega stanja, to je ponovna vzpostavitev kakovostnih tal, ki vključuje tudi vzpostavitev gozdnih in kmetijskih površin
- Za ohranjanje ustreznega kemijskega stanja tal ter kakovostnih tal je potrebno izkoriščanje mineralne surovine, predvsem pa končno sanacijo izvesti na način, da se zagotovi ustrezna stabilnost novo oblikovanih brežin. Nove oblike terena ne smejo erodirati zaradi površinske erozije, preprečiti pa je potrebno tudi morebitno drsenje pobočij.
- S tehnično in biološko sanacijo bo po končani eksploataciji zagotovljena stabilnost brežin in zemljine. Po izkoriščanju bo na območju urejeno odvodnjavanje padavinskih vod, s čimer se prepreči morebitne nadaljnje erozijske procese in s tem vpliv na erozijo in stabilnost tal.
- **Preprečevanje poslabšanja in doseganje dobrega stanja površinskih voda**
 - Z Rudarskim projektom (GR Investicije, 2024) je predvidenih več različnih ukrepov za zmanjšanje morebitnih negativnih vplivov na površinske vode (izvedeni bodo celoviti ukrepi sistematičnega odvodnjavanja in obvladovanja padavinskih voda) in sicer:
 - Odvodnjavanje in urejanje transportnih poti
 - Glavni zbirni kanali in blažilniki hitrosti pretoka
 - Zbiralno/usedalni bazeni
 - Sanacija kanalov po zaključku del
Po zaključku odkopavanja bodo začasni kanali nadomeščeni s stalnim sistemom odvodnjavanja, ki bo natančno opredeljen v rudarskem projektu.
 - Preprečevanje onesnaženja
Strogo bo nadzorovano pretakanje goriva in vzdrževanje strojev, da se prepreči izlitje naftnih derivatov v tla. Uporabljena bodo sredstva za vpijanje ogljikovodikov, lovilne posode za gorivo in olje ter vpojna rola.
 - OP ocenjuje, da bo z upoštevanjem vseh navedenih ukrepov rudarskega projekta (Rudarski projekt za izvedbo (GR Investicije d.o.o., 2024)) **vpliv izkoriščanja peskokopa na površinske vode nebitven zaradi omilitvenih ukrepov (C)**.
 - Op. Sr. Sava: Priporočamo, da se to ustrezno poudari v OPPN tekstu in da se vse omilitvene ukrepe vpiše tudi v OPPN. Treba je narediti projekt ureditve »začasnega« vodotoka vse do izliva v Mošenjščico.
- **Preprečevanje nastajanja erozijskih žarišč ter plazljivih območij**
 - Erozijska in plazilna tveganja sta tudi v rudarskem projektu prepoznani kot možni tveganji pri izkoriščanju kremenovega peska v peskokopu Vahtenberk – Gabrje. Rudarski projekt za izvedbo (GR Investicije d.o.o., 2024) vključuje ukrepe za preprečevanje teh pojavov, saj je cilj zagotoviti trajno stabilnost ožje in širše okolice ter preprečiti zdrs ali porušitev terena.
 - **Ocenjeno je, da bo vpliv OPPN za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk – Gabrje - vzhodni del (EUP MŠ-04) ogrožena območja nebitven (B)** - Pokrovnost in raba tal se ne bo bistveno spreminjala oziroma bo delež površin, ki preprečujejo erozijsko delovanje površinskih voda ter hribinske premike, ostal najmanj enak.
 - 1. Brežine bodo oblikovane z ustreznim naklonom – do 33° za delovne brežine in 18° za sanirane brežine. Pri višjih vkopnih brežinah (do 73 m), kjer je v zaledju infrastruktura (npr. cesta), bo naklon omejen na 23°, z vmesnimi bermami širine 5 m na vsakih 5 m višine. Takšna geometrija zagotavlja stabilnost in zmanjšuje tveganje za plazenje.
 - 2. **Stabilnost rudarskih objektov bo preverjena z geomehanskimi analizami.**

- 3. Ustrezno odvodnjavanje bo izvedeno z trapezastimi kanali, utrjenimi v trdi podlagi. Na etažnih ravninah bodo imeli naklon do 1 %, drugod pa bodo sledili naravnemu naklonu. Na razdaljah približno 40 m bodo nameščeni blažilniki hitrosti pretoka vode, ki zmanjšujejo erozijo. Voda se bo zbirala v manjših zbiralno/usedalnih bazenih na nižjih etažah, ki bodo omogočali prestrezanje in čiščenje vode pred iztokom v naravni vodotok.
- 4. Po zaključku odkopavanja bodo površine sanirane z nanosom zemljin in humusa, kar bo omogočilo biološko rekultivacijo (zatravitev, pogozditev). Rekultivirane površine bodo dodatno stabilizirane in pripravljene za nadaljnjo rabo (npr. kmetijsko ali krajinsko).
- 5. Ob robovih peskokopa bodo vzpostavljeni varovalni pasovi širine 5 m, ki bodo služili kot dodatna zaščita pred plazenjem. Na strmejših območjih bodo postavljeni zemeljskinasipi in ograje, skupaj z opozorilnimi tablami, da se prepreči dostop in poveča varnost.
- 6. Za sprotno spremljanje razmer bodo nameščeni piezometri in inklinometri, ki bodo omogočali nadzor nad nivojem podzemne vode in premiki terena. Posebna pozornost bo namenjena območjem v bližini infrastrukture in stanovanjskih objektov (npr. Mošenik 11), kjer bo spremljanje še posebej intenzivno.
- **Ocenjeno je, da bo vpliv OPPN za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk - Gabrje - vzhodni del (EUP MŠ-04) na naravo, ne bistven zaradi omilitvenih ukrepov (C)** – Zaradi izvedbe plana bo prišlo do poslabšanja stanja populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov. Z izvedbo omilitvenih ukrepov bo vpliv ne bistven. Lastnosti zaradi katerih imajo nekatera območja naravovarstveni status bodo spremenjena, vendar vpliv, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bo bistven.
 - Op. DRSV Sr. Sava_ Ocenjujemo, da so omilitveni ukrepi, ki so v korist narave hkrati tudi v korist varstva površinskih in podzemnih voda

Sanacija bo vključevala ponovno zasaditev rastlinja, oblikovanje stabilnih brežin in vzpostavitev naravnega odvodnjavanja, da se prepreči erozija. Cilj je, da se po koncu del območje vrne v prvotno stanje – z gozdnimi in kmetijskimi površinami.

Po končani tehnični obnovi - sanaciji terena, ki predstavlja zasutje odkopanega prostora in izravnavo brežin do končnega naklona, se bo izvedla rekultivacija oz. ozelenitev površin. Pravilno izvedena (po projektu – opisano v Rudarskem projektu za izvedbo (GR Investicije d.o.o., 2024)) biološko rekultivirana površina zagotavlja učinkovito vegetacijo in **preprečitev erozije**.

V začetni fazi vegetacije je potrebno posejati travno rušo, ki ima globoke in močne korenine, ki so nujne zaradi hitrega utrjevanja in stabilnosti brežin ter **preprečitve pred erozijo**.

Pri tehnični sanaciji se ne sme vgrajevati materialov, ki bi lahko z izpiranjem in izluženjem onesnažili podzemno vodo. Priporočamo, da se v tekst OPPN dopiše določene previdnostne oz. omilitvene ukrepe, ki so navedeni v OP poglavju »6.. OCENA PREDVIDENIH VPLIVOV NA OKOLJSKE CIILJE« (str. 44 – 58, oz. vsebine, ki se nanašajo na področje upravljanja z vodami). Določene so tudi usmeritve glede monitoringa: Dela na pridobivanju mineralne surovine v peskokopih, ki so znotraj OPPN se v največji meri ne izvajajo na vodovarstvenih območjih vodnih virov. **Ne glede na to dejstvo je pri izvajanju del potrebno zagotavljati varovanje voda.** Med drugim je **nujno treba imeti pripravljen načrt ukrepov v primeru interventnih dogodkov** (sanacija razlitja večje količine goriva).

»Izvajalec mora redno voditi dnevnik o vrsti, količini in izvoru pripeljanega materiala. Na izviri pitne vode v občini Moravče je vzpostavljen državni monitoring. **Dodaten monitoring vode zaradi obravnavanega posega ni potreben.** Poleg tega je potrebno **izvajati periodični monitoring in ustrezne meritve v in ob obratu za ostale sestavine okolja.**«

S posebnim projektom je potrebno izdelati načrt odvodnjavanja. Urediti je potrebno odvajanje padavinske vode na površini ter po potrebi tudi drenaže posameznih nasutih plasti ali posameznih

etaž. Vodo se lahko zgolj **preko urejenih usedalnikov** odvaja v vodotoke izven območja zasipavanja, za kar mora biti izdelan projekt ureditve odvajanja voda.

Dopolnjeni osnutek tako glede na osnutek vsebuje ustrezne spremembe in dopolnitve (iz OP 2026), med drugim:

- V 10. členu (vrste dopustnih gradenj in objektov) je tekst »ploščad za nujno popravilo mehanizacije in za pretakanje goriva« nadomeščen s tekstom: »neprepustna ploščad za nujne varnostne ukrepe ob okvari mehanizacije, **brez** pretakanja goriva, olj, maziv ali drugih nevarnih snovi na območju peskokopa«
- V 29. členu (tla in podzemne vode) je dodan tekst:
 - pri posegih v tla se zagotavlja trajnostno ravnanje z vsemi talnimi horizonti. Zgornji rodovitni sloj tal in spodnji sloji tal se odstranjujejo ločeno, pri čemer se preprečuje mešanje talnih horizontov, zbitost tal in degradacija tal zaradi nepravilnega ravnanja z zemeljskim materialom;
 - odstranjena zemljina se prednostno ponovno uporabi za sanacijo pridobivalnega prostora. Ravnanje z zemljino, njeno začasno skladiščenje in morebitni vnos v tla morajo biti skladni s predpisi, ki urejajo obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov, ter s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin;
 - pridobivanje mineralne surovine in odkopavanje odkrivke se izvajata fazno, v obsegu, ki omogoča sprotno sanacijo odprtih površin. Dela odkrivanja se praviloma izvajajo v suhih mesecih. V vlažnem obdobju je treba omejiti vožnjo gradbene mehanizacije in skladiščenje materialov na ob območjih, kjer tla ostanejo v prvotnem stanju;
 - pri vseh posegih v tla je treba preprečevati erozijo tal in erozijo zemeljskih izkopov.
- V 29. členu je tekst iz osnutka »Oskrba gradbene mehanizacije in delovnih strojev z gorivom in mazivom mora potekati na posebej urejenem območju (ploščad z lovilcem olj, ploščad za menjavo/dolivanje goriva in maziv).« nadomeščen s tekstom: »(6) **Oskrba gradbene mehanizacije in delovnih strojev z gorivom, olji, mazivi in drugimi nevarnimi snovmi na območju peskokopa oziroma območju OPPN ni dopustna.** Pretakanje goriva, olj, maziv in drugih nevarnih snovi se mora izvajati izven območja peskokopa, na za to urejenih, neprepustnih površinah z zagotovljenim zajemom morebitnih razlitij in ustreznim ravnanjem z odpadnimi nevarnimi snovmi.«

Izdelovalci Okoljskega poročila so na podlagi že omenjenih strokovnih podlag izvedli presojo, ki so jo obširno obrazložili in utemeljili ter na koncu ocenili da je osnutek OPPN Vahtenberk MŠ-04 na območju občine Moravče iz vidika vplivov izvedbe OPPN na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine **sprejemljiv ob upoštevanju podanih omilitvenih ukrepov**, ki izhajajo iz Okoljskega poročila ter ukrepov v osnutku odloka o OPPN ter usmeritev, pogojev in priporočil nosilcev urejanja prostora.

Glede na navedeno je mnenje utemeljeno.

Rok Velišček, univ.dipl.inž.v.k.i.

p.p. direktor Urada za mnenja, soglasja in vodne pravice

Vročiti:

-
- **Občina Moravče, Občinska uprava, Vegova ulica 9, 1251 Moravče**
(po elektronski poti na naslova: marjana.krumpetar@moravce.si ter tomaz.kmet@locus.si)